

El català com a segona llengua

2015/2016

Codi: 100687

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500247 Llengua i literatura catalanes	OT	3	0
2500247 Llengua i literatura catalanes	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Ana Bartra Kaufmann

Correu electrònic: Anna.Bartra@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Se suposen els coneixements de les assignatures de llengua obligatòries de primer i segon curs.

Objectius

Objectius

1. Conèixer els principis bàsics del procés d'adquisició de la llengua catalana com a llengua estrangera en comparació al procés d'adquisició com a primera llengua.
2. Conèixer les principals teories que expliquen els processos d'adquisició de les llengües segones.
3. Conèixer les diverses habilitats lingüístiques implicades en el desenvolupament de les habilitats comunicatives en català.
4. Conèixer les principals metodologies existents en l'àmbit de l'adquisició guiada de les llengües estrangeres.
5. Conèixer les fonaments de l'anàlisi gramatical que permeten guiar la reflexió metalingüística en el procés d'adquisició del català.
6. Conèixer les estratègies bàsiques que permeten guiar el procés d'adquisició de la llengua catalana com a LE.
7. Conèixer de forma crítica, avaluar i comparar els principals recursos existents per treballar en els processos d'adquisició del català com a LE.

Competències

Llengua i literatura catalanes

- Analitzar, amb l'ajuda dels conceptes de la teoria lingüística i les aportacions de la lingüística aplicada quan correspongui, les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua catalana, la seva evolució al llarg de la història i la seva estructura actual.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per obtenir dades i utilitzar fonts documentals aplicables a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
2. Comprendre la diferència entre els diversos tipus de competència lingüística de la llengua catalana i els processos que en determinen l'adquisició.
3. Conèixer els recursos disponibles per a l'estudi de la llengua catalana com a LE.
4. Construir un text escrit amb correcció gramatical i lèxica.
5. Treballar autònomament en l'estudi sincrònic i diacrònic de la llengua i la literatura catalanes.

Continguts

1. Temari condensat

1. L'adquisició de la gramàtica del català i la noció de paràmetre. Les gramàtiques infantils i la competència adulta. L'adquisició de les primeres i les segones llengües: semblances i diferències. Interrelació amb altres sistemes cognoscitius no lingüístics. Gramàtiques successives. Variació microparamètrica i macroparamètrica.
2. Tipologia lingüística i llengua catalana. La gramàtica del català i la de les altres llengües romàniques, llengües indoeuropees i llengües tipològicament més allunyades. Alguns punts clau.
3. L'adquisició de les segones llengües i de les llengües estrangeres. L'error. La interllengua. Motivació. Entorn extralingüístic. El MECREL i l'adquisició de les llengües. Els nivells en el procés d'adquisició de les llengües estrangeres.
4. Fonaments de l'anàlisi gramatical: metodologia, conceptes, unitats. Els components de la gramàtica. Del lèxic a la sintaxi o del text a la gramàtica? Terminologia lingüística. Teories lingüístiques i anàlisi gramatical. Prejudicis lingüístics (entorn la llengua catalana).
5. Competència lingüística i competència gramatical. Gramàtica implícita i explícita en el domini de la llengua. L'explicitació de la gramàtica interna. Domini instrumental de la gramàtica i accés al codi. Nivells de domini lingüístic.
6. La llengua materna i l'accés a la gramàtica. La llengua materna en un context bilingüe. Contacte de llengües i interferència de gramàtiques. Distància tipològica entre L1 i L2. L'entorn multilingüe.
7. El català com a LE. Antecedents i situació actual. Aproximacions teòriques i metodològiques. Marc operatiu. Recursos. Exemplificació. Propostes de treball.
8. Els factors socioculturals i pragmàtics. La llengua com a element de cohesió i distanciament social. Connexions entre els factors lingüístics i extralingüístics en el domini de les capacitats lingüístiques.
9. El model de llengua: descripció i prescripció. Variació diastràtica i diatòpica. La llengua estàndard. Llengua oral i llengua escrita. La construcció del text i/o del discurs.
10. Recursos per a l'adquisició del català com a LE.

Metodologia

El curs es desenvoluparà amb

1. Explicacions del professor
2. Lectures obligatòries
3. Presentació de casos
4. Debats a classe
5. Exposicions dels alumnes sobre qüestions monogràfiques (tutelades)

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Lectures i exercicis	50	2	1, 2, 3, 4, 5

Avaluació

Consta de tres parts:

- a. Lliurament de tots els exercicis pràctics en el termini que s'estableix per a cadascun (10% de la nota final)
- b. Dues proves escrites parcials (40% de la nota final)
- c. Una prova escrita final (50% de la nota final)
 - Els alumnes que no hagin obtingut un 5 sobre 10 es poden presentar a reavaluació si han obtingut un mínim de 4 punts (i.e. entre 4 i 4,9 punts)
 - S'aplicaran les normes del Departament de Filologia Catalana sobre correcció escrita.
 - S'obtindrà un "no presentat" si no s'ha satisfet qualsevol dels requeriments que s'especifiquen als apartats a), b) i c).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercicis	10	60	2,4	1, 2, 3, 4, 5
Prova escrita final	50	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5
Proves parcials	40	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5

Bibliografia

Bel, A. (2001), *Teoria lingüística i adquisició del llenguatge: anàlisi comparada dels trets morfològics en català i en castellà*. Barcelona, IEC.

Caplletra, 35 (tardor 2003). Volum monogràfic sobre adquisició de llengües coordinat per Llorenç Comajoan i Manuel Pérez Saldanya.

Cuenca, M. J. (1992), *Teories gramaticals i ensenyament de llengües*. València, Tàndem.

Guasti, M.T. (2002), *Language acquisition: the growth of grammar*. Cambridge (Mass.), The MIT Press.

Doughty, C. & M.H. Long eds. (2003) *The handbook of second language acquisition*. Malden: Blackwell.

Liceras, J. M. (2009) *La adquisición de lenguas extranjeras II: A la búsqueda de los principios y mecanismos que regulan la adquisición del lenguaje no nativo*. Madrid: Visor.

Payrató, Ll. (1985), *La interferència lingüística*. Barcelona, Curial.

Studies in Second Language Acquisition. Cambridge UP.

Tulasiewicz, V, & A. Adams (1998), *Teaching the mother tongue in a multilingual Europe*. London: Carrel.